EVANGELIUM PUTUJE K LUKÁŠOVI, TEOFILOVI I K NÁM

P?vod materiálu
Trusina Tomáš
Po?adí v lekci
37

1. klí?ové pojmy, dobové a textové souvislosti:

- zkoušíme **znova p?ehlédnout cestu evangelia** ve Skutcích. P?e?t?te si texty komentující zám?ry autora a pr?b?h Skutk? apoštolských v úvodu Pozvání na cestu 06/07 ?. 3. Tak získáte plastický p?ehled o celém roce.

- **pro?t?te** si ?i prolistujte znova knihu Sk, ale ne?t?te ji jako „historii“ v našem slova smyslu (tedy vylí?ení minulých d?j?), ale jako text: všímejte si (jako v hudb?), které motivy se opakují, jak je po sob? p?ebírají jednotlivé nástroje/sv?decké postavy, v ?em se obm??ují. Spolu s vyprav??em sledujte, j**ak p?íb?h evangelia b?ží z minulosti k nám,** „bere nás za ruku“ a zve: „Koukn?te se na tu sílu, co mne nese, jdeme spolu dál.“ Tento pohyb a tato blízkost nás v záv?re?né hodin? zajímá.

- všimn?te si znovu **jednotlivých etap** p?íb?hu evangelia (Sk 1,8). Zrekapitulujte, díky komu se evangelium dostalo „do Jeruzaléma“, z Jeruzaléma do Judska, z Judska do Sama?í, a také, do kterých „kon?in zem?“ se dostalo.

- zkoumejte, jak dlouho a kde fungovali p?vodn? pov??ení sv?dkové (Dvanáct apoštol?), kte?í další se osv?d ?ili. Nebojte se také poukázat, kte?í a kde se neosv?d?ili.

- zvláš? pozorn? si všimn?te, kte?í sv?dkové kázali **navzdor nep?ízni okolností „svobodn? a sm?le“.** Upozorn?te d?ti, že evangelium nevyžaduje pro své p?edávání a ší?ení p?íznivé ?i „pohodové“ okolnosti, že to byla ?asto nep?íze? a nep?átelství, co napomohlo evangeliu a jeho sv?dk?m nastoupit další vytý?enou etapu. M?že vyplynout, že stále platí slovo o úzké, tísnivé, menšinové cest? pro sv?dky víry. Evangelium nesplývá s momentáln? panujícími trendy, ani jich nevyužívá, ale ?asto jde proti nim, „proti proudu“.

2. úskalí textu:

- neud?lejte z hodiny pouze „záv?re?ný test“. Nejde o to „opakovat Skutky“, ale rozpoznat, že jejich p?íb?h „dobíhá až k nám“. Zkuste d?tem zprost?edkovat zjišt?ní, že i když se ?as „po Kristu“ prodlužuje, nemusí to znamenat, že význam a síla „události Krista“ slábne a zv?trává.

3. METODICKÉ POKYNY

Dopl?ova?ka na poslední "hodinu" slouží k opakování. Jak ji využijete je na vás. M?žete t?eba:

- rozdat pracovní list a sout?žit, kdo první vyluští tajenku;

- p?ekreslit dopl?ova?ku na velký papír a sout?žit postupn?, které dít? uhodne správnou odpov?? v té které ?ádce; (tak si také mohou d?ti doplnit chyb?jící samolepky do cesty - za každou správnou odpov?? si mohou jednu, která jim schází, vybrat.)

- p?i spole?ném vypl?ování nemusíte postupovat popo?ad?, ale každé dít? si m?že vybrat tu ?ádku, u které zná správnou odpov??, aby se tak dostaly ke slovu všechny d?ti;

- pokud d?ti moc nechodí a jste skepti?tí, že by odpov?di v?bec daly dohromady, m?žete jim vyrobit nápov?du - na líste?cích nebo na druhém papí?e napište p?eházen? odpov?di a d?ti z nich mohou vybírat;

- dopl?ova?ku nemusíte jenom klasicky vyplnit. Nabízí se i ak?n?jší zp?sob využití.

Na jejím základ? p?ipravte pro d?ti na záv?re?nou sch?zku hru "Tr?n moudrosti a blbosti".

P?i všech zp?sobech pora?te d?tem, že mohou využít samolepky na svých deskách.

Na záv?r se d?tí m?žete zeptat, zda si myslí, že poslání, které tvo?í tajenku, platilo jen pro u?edníky.

- na pracovním list? jsou dv? chyby - na ?. 11 (zcela jist?) a na ?. 25 (pravd?podobn?) má být o jedno okénko mén?. Písmena do tajenky ovšem sedí. Upozorn?te na to d?ti, než za?nou tajenku luštit. V ostatních p ?ípadech trvejte na správném vypln?ní jmen podle ?EPu. M?žete d?ti nechat, a? si bibli používají jako nápov ?du.

- projd?te si lušt?ní tajenky dop?edu, aby vás d?ti zbyte?n? nezasko?ily nesprávnými ?i „skoro“ správnými odpov??mi, nebo tím, že nebudou nic v?d?t a ztratí chu? v lušt?ní pokra?ovat. V tomto p?ípad? je m?žete r?zn? navád?t, pomáhat si mapou, biblí, složkami s prac. listy, rozdávat samolepky za správné odpov?di - viz bod 3.

4. POM?CKY

- mapy novozákonní Palestiny, cest apoštola Pavla (pro zrychlené opakování)

- pracovní list s k?ížovkou - doporu?ujeme ho zv?tšit na velký formát, abyste ho mohli s d?tmi vypl?ovat spole?n?.

5. motiva?ní uvedení do p?íb?hu:

a) Shrnutí a motivace „pro Teofila“:

Tentokrát si m?že Lukáš zavolat Teofila, „p?edat“ mu hotový svitek s knihou Skutk? apoštolských - a ptát se ho:

- co s ním te? budeš d?lat?

- které ?ásti jsou pro tebe nejd?ležit?jší?

- co ?íkáš na to, že jsem vlastn? ke svému vypráv?ní nenapsal po?ádný konec?

- tím vším m?žete podtrhnout, že nejde o minulé vypráv?ní, ale o to, jak te? Teofil s Lukášovým vypráv?ním naloží, jak se sám zv?stí Skutk? nechá oslovit, zda si najde své místo v zástupu oslovených a vyslaných sv? dk?. Takto se k Teofilovi mohou p?i?adit i d?ti.

b) Motivace pro mladší a st?ední školní v?k:

Prohlédn?te si pracovní list. Je na n?m cesta. Kde za?íná a kde kon?í? (d?ti odpovídají)

My jste si o té cest? z Jeruzaléma do ?íma vypráv?li. Dokázali byste stru?n? ?íci, o? na ní šlo? (d?ti odpovídají)

Vylušt?te te?, co je na této cest? d?ležité podle pana malí?e.

(Navržená motivace uvádí do rekapitulace, nechává rekapitulovat d?ti. Dejte jim p?itom hodn? prostoru. Teprve potom, zvláš? když se nemohou shodnout nad odpov?dí, „o? šlo na cest?“, p?ikro?te k lušt?ní k? ížovky)

c) Motivace pro starší školní v?k:

Cht?li byste psát „záv?re?nou písemku“ ze Skutk?? Jak byste asi dopadli? K ?emu by vám to mohlo být dobré?

(Navržená motivace je „negativní“, napom?že ujasnit, že ve vypráv?ní nešlo o to nabýt co nejvíce znalostí o sv?dcích evangelia - apoštolech - ale spíš si ujasnit, kudy a p?es jaké p?ekážky se evangelium dostalo až k nám a jak si my sami k n?mu m?žeme najít vztah)

nebo: Už se vám stalo, že jste byli v kin? a p?ed koncem se p?estalo promítat? Nebo jste nevid?li poslední díl oblíbeného seriálu a nikdo vám nedokázal ?íci, jak to skon?ilo? Co jste (?i co byste) d?lali?

6. osnovy vypráv?ní:

Navrhujeme pr?b?h hodiny, který si m?žete a musíte sami upravit podle v?kové skladby, úrovn? znalostí a schopnosti kooperovat v té skupin? d?tí, s kterou budete pracovat. Vypráv?ní samo nenajdete, jeho základní rysy jsou sou?ástí osnovy, p?ípadn? si ji upravte, dopl?te ?i rozši?te sami. Osnova je psaná pro st?ední školní v?k. Otázky, které zaznívají v jednotlivých bodech osnovy, m?žete sepsat na papíry, a postupn? je d?tem ukazovat.

I. Motivace

Lukáš (podává svitek Teofilovi): Tak Teofile, tady to máš, te? už je to na tob?.

Teofil (nedo?kav? ho rozbalí, kouká do n?j, pak zklaman?): Po?kej, co jako? Já se t?šil, že se do?tu, jak se Pavel hájil p?ed ?ímským císa?em a jak mu tam všichni tleskali - a jak se pak ješt? vydal na další cesty...

vždy? ti to tady všechno chybí!

Lukáš: Copak jsi zapomn?l? Vždy? nevyprávíme o Pavlovi - ale o evangeliu, jak šlo do sv?ta!

Teofil: No dob?e, ale stejn? je pot?eba, abys to n?jak uzav?el, ne? Takhle to nebude po?ádný p?íb?h, to nebudou lidi ?íst, když se nakonec nedozv?dí, jak to skon?ilo...

Lukáš: Víš, já jsem to nechal takhle divn? nedopsané schváln?. Protože te? už je to, Teofile, na tob?.

Teofil: Po?kej, na mn?? Copak já jsem n?jaký apoštol? Copak já mám ?as, abych chodil za lidma a vy?izoval jim, že mají taky v??it ve Vzk?íšeného Pána? Copak...

Lukáš: Copak, copak... –copak nejsi pok?t?n? Copak nejsi ?len spole?enství k?es?an?? Copak ti náš Pán taky nesv??il stejné poslání jako apoštol?m? – Copak jsem to nepsal hlavn? PRO TEBE?

Teofil: Aha, tak koukám, že se z toho nevyvle?u... Dob?e, tak se te? musím znova pozorn? podívat, co všechno mi tady Vzk?íšený Pán vzkazuje.

II. K?ížovka

Co nám Vzk?íšený Pán vzkazuje, vyluštíme v tajence.

Tajenku mohou luštit bu? každý na svém pracovním list? nebo ji p?ekreslete na velký papír a za správné odpov?di dávejte „body“, chyb?jící samolepky - viz bod 3.

III. Je to i pro nás nebo jen pro Teofila

V této chvíli m?žete s d?tmi probírat, zda poslání Vzk?íšeného, které vyluštily, platilo kdysi dávno Teofilovi, nebo oslovuje a zasahuje i nás. Nedejte prostor jen „správným zbožným“ odpov?dím, ale také t?m, kdo pochybují, kterým se zdá, že to dnes nejde. Vyptejte se jich na d?vody, pro? to vidí, tak jak vidí.

IV. Rekapitulace - kudy šla cesta evangelia?

Všimn?te si ilustrace na pracovním listu a upozorn?te, že to evangelium a jeho sv?dkové nem?li lehké. Apoštolé nebyli vždycky vynalézaví borci, otev?ení novým lidem. Ti, kdo se vydávali mimo zavedený okruh jako Pavel, naráželi na p?edsudky, pronásledování, v?zn?ní.

P?esto je to hnalo dál a nepolevili. Kde se to v nich bralo? Dostávali „Ducha svobody“, který je osvobozoval od strachu a zapšklosti. Díky n?mu se vydávali na nová místa a k novým lidem.

V. Otev?ený konec p?íb?hu je výzvou i pro nás.

Lukáš Skutky schváln? nedopsal. Nedo?teme se na záv?r, jak to s Pavlem v ?ím? u císa?e skon?ilo. Jako by Skutky m?ly „ust?ižený konec“. Jako by to byl film, který se chvíli p?ed koncem p?etrhl – a my sami museli rozhodnout, jak te? skon?í.

Co m?že být dobrým koncem? (tady a? d?ti odpovídají chvíli samy.) Nap?. naše ochota být sv?dky Vzk?íšeného Pána.

Modlitba:

Vzk?íšený Pane, d?kujeme za všechny sv?dky, kte?í nesli tvé evangelium dalším lidem. D?kujeme za ty, kte?í ho donesli i nám. D?kujeme, že slibuješ a dává Ducha svatého, a tak p?emáháš únavu, pochybnosti. I nás si použij jako svých sv?dk?. Amen.

7. podn?ty pro rozhovor, dramatické zpracování, hry:

- Nem?l Lukáš p?ece jen rad?ji svoje vypráv?ní ukon?it jasn?ji?

- Vzpomenete si na n?která biblická vypráv?ní, kterým chybí záv?r? (nap?. podobenství o dvou synech - Lk 15,11nn; p?íb?h o Jonášovi - ani tady nevíme, jak to nakonec dopadlo)

- Koho byste doplnili do písni?ky P?edejte nám starou víru - abyste ?adu sv?dk? protáhli od novozákonních dob až k vám?

- Který p?íb?h na vás ud?lal nejv?tší dojem? Kterou postavu jste neznali?

- Zahrejte si variaci na hru „Jela teti?ka do Ameriky a vzala si sebou...“ M?žete si zahrát s postavami: „Když šlo evangelium do sv?ta, byl jeho sv?dkem ... (Petr, Jan... Št?pán... Silas... Timoteus) - dbejte na správné po?adí. Dojdete-li až nakonec, m?žete p?idat i p?ítomné d?ti z ned?lky.

- Pokud jste vypl?ovali luš?ovku spole?n? na velký papír, zkuste doma vyplnit pracovní list s rodi?i - kolik toho budou v?d?t. M?žete pak p?ípadn? s nimi Skutky projít podle pracovních list?.

Odkaz na pracovní list
37 Evangelium putuje
Odkaz na píse?
Dál, p?ece nejdete sami
Zachovej nám víru dobrou (SV389)
Moudrosti poklad z nebe je slovo Boží nám
Jd?te po všem sv?t? (BTS86)
Kristus je ma? si?la i spaseni?
Cílová skupina
Školní
Katechetické cykly
Pozvání na cestu - Skutky